

Маслій Наталія Володимирівна,

студентка спеціальності 073 «Менеджмент» економічного факультету
Подільського державного аграрно-технічного університету,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Прокопчук Л.М.

АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКА МОДЕЛЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

На сучасному етапі розвитку та інтеграції вітчизняних корпорацій у світове господарство підвищується актуальність розробки та становлення ефективної вітчизняної моделі корпоративного управління. Модель корпоративного управління - це сполучення, набір системо-утворюючих компонентів. Будь-яка систематизація засновується на виокремленні загальних для всіх елементів ознак, які приймаються за системоутворюючі.

В світі існує три класичні моделі корпоративного управління: англо-американська, західно-європейська (німецька), японська та змішана. Англо-американська модель має більші переваги ніж інші моделі тому, що у даній моделі більш захищені права дрібних акціонерів, за рахунок того, що там майже немає інституційних інвесторів, тобто тих які володіють основним пакетом акцій. Розпиленість та розмитість акціонерного капіталу, що характерно для англо-американської моделі, значно полегшує перетікання акцій від одних власників до інших, оскільки дрібному акціонерові значно легше прийняти рішення щодо продажу акцій, ніж власникові великого пакета акцій [3].

Недолік моделі полягає на націленість корпорацій на прибутковість акцій іноді в збиток стратегічному розвитку. Також одним із основних недоліків даної моделі вважається її зайва орієнтованість на короткострокові інтереси інвесторів, якій сприяє висока прозорість відносин, публікація щоквартальних звітів і простота угод з акціями на високоліквідному фондовому ринку. В цілому американська модель ефективніша в періоди інноваційного розвитку економіки, але уразлива під час кон'юнктурних криз[1].

Англо-американська модель використовується у Великобританії, США, Канаді, Австралії, Новій Зеландії та інших країнах. Учасниками англо-американської моделі є: акціонери, директори, менеджери, урядові агентства, біржі.

Характерні риси англо-американської моделі корпоративного управління пов'язані з особливостями акціонерної форми власності, а саме, з відсутністю в корпораціях значних, домінуючих над іншими, інвесторів. Акціонерний капітал корпорацій значною мірою розпилений. Більшість корпорацій не має у своїх реєстрах жодного індивідуального або інституціонального акціонера, частка якого становила б більше 2-5% статутного капіталу. Таким чином, жодна група

акціонерів не може пред'явити претензії на особливе представництво в Раді корпорації [2].

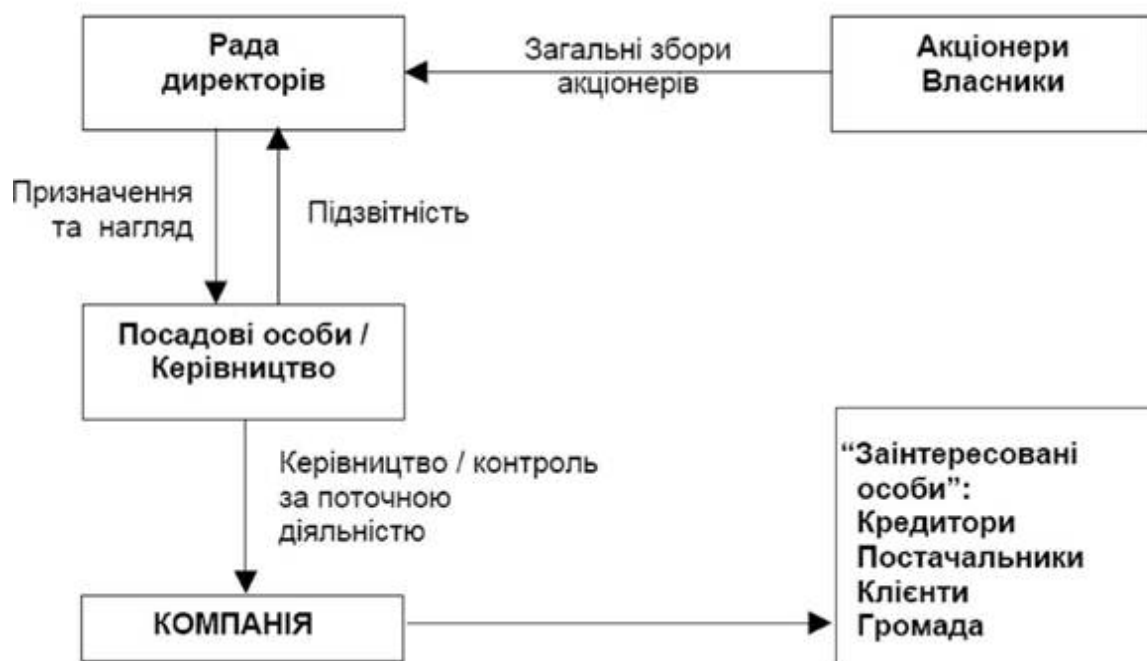

Рис.1. Англо-американська модель корпоративного управління

На рис.1 представлена структура англо-американської моделі корпоративного управління. Англо-американська модель характеризується однорівневою структурою органів управління - радою директорів (яка складається з інсайдерів та аутсайдерів). Кількість незалежних директорів в складі ради директорів американських компаній, як правило, дорівнює або перевищує кількість виконавчих директорів. Акціонери обирають раду директорів, який стає їх довіреною особою і починає діяти на користь акціонерів при здійсненні функцій контролю над управлінням. Рада директорів у свою чергу призначає та спостерігає за посадовими особами – керівництвом. Дані особи є підзвітними раді директорів. Посадові особи здійснюють контроль за поточною діяльністю компанії. Також компанія у свою чергу представляє свої інтереси «заінтересованим особам»: кредиторам, постачальникам, клієнтам та товариствам.

Англо-американська модель, що розвивається в умовах вільного ринку, передбачає поділ володіння і контролю в найбільш великих корпораціях. Це розділення дуже важливо, тому що інвестори, вкладаючи свої кошти й володіючи підприємством, не несуть юридичної відповідальності за дії корпорації. Вони передають функції з управління менеджерам і платять їм за виконання цих функцій як своїм агентам з ведення справ. Плата за поділ володіння і контролю називається платою за агентські послуги [4].

Важливо розуміти, що ефективність англо-американської моделі корпоративного управління як форми інституційної угоди є відносною і

залежить від якісних властивостей інституційного середовища. Порівняно з іншими країнами в США існують найбільш строгі правила щодо розкриття інформації, оскільки діє чітка та врегульована система відносин між акціонерами.

Список використаних джерел

1. Євтушевський В. Основи корпоративного управління: Навчальний посібник/ Володимир Євтушевський,; Київський нац. ун-т ім.Т.Г.Шевченка ; Ін-т вищої освіти Академії пед. наук України. - К.: Знання-Прес, 2002. - 317 с.
2. Корпоративне управління: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ Тетяна Мостенська [та ін.]; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харчових технологій, Нац. авіаційний ун-т. - К.: Каравела, 2008. - 383 с.
3. Прокопчук Л.М. Формування і розвиток система корпоративного управління в акціонерних товариствах: теорія, методика і практика: монографія / Л.М. Прокопчук, А.Д. Чикуркова, О.Ф. Ногачевський - Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. - 236 с.
4. Царенко О. М. Корпоративне управління і фондовий ринок: Підручник / О.М. Царенко, Н.О. Бей. - Суми: "Університетська книга", 2005.-333 с.

Маслій Наталія Володимирівна,

студентка спеціальності 073 «Менеджмент» економічного факультету
Подільського державного аграрно-технічного університету,
м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Лаврук О.С.

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК В ПРАКТИКУ

У науці недостатньо встановити новий науковий факт, досить важливо дати йому пояснення з позицій науки, показати його загально-пізнавальне теоретичне або практичне значення, а також завчасно передбачити невідомі раніше нові процеси та явища. Впровадження – це досягнення практичного використання прогресивних ідей, винаходів, результатів наукових досліджень (інновацій). Процес впровадження складається із двох етапів: дослідно-виробничого впровадження й серійного впровадження (впровадження досягнень науки, нової техніки, нової технології).

Впровадження результатів завершених досліджень включає дослідне випробування розроблених методик, рекомендацій, інструкцій, техніко-економічних обґрунтувань, які мають прикладний характер. Дослідне випробування здійснює комісія, складена за наказом замовника і узгоджена з виконавцем. До наказу додається погоджена з виконавцем програма дослідних випробувань, якою визначаються строки проведення, умови перевірки, порядок